

Literatura.

Prof. Dr. August Miřička: **Trestní právo hmotné.** Část obecná i zvláštní. Praha 1934. Publikací Všehrdu č. 28. Nákladem S. Č. P. Vše-
hrd. 413 stran, cena neuvedena.

Systém trestního práva, který autor vydal na sklonku své aka-
demické dráhy, vyšel jistě z péra nad jiné povoláného. Jest sice v pod-
statě jen učebnice, sloužící v prvé řadě k potřebám studijním, ale ně-
která ustanovení trestní tu jsou vyložena podrobněji, takže bude spis
zajisté často i vodítkem praxi.

Část obecná obsahuje vedle úvodu o pojmu, pramenech, dějinném
vývoji a literatuře trestního práva pojednání o trestních zákonech, trest-
ných činech včetně jejich rozdělení a o trestech a zabezpečovacích
opatřeních.

Část zvláštní je kromě úvodu rozdělena v 17 kapitol, pojedná-
vajících podle obvyklého rozdělení trestných činů o jednotlivých jejich
druzích. Hlava první pojednává o činech proti republice a proti ústavním
činitelům (§§ 1—11 zákona na ochranu republiky). Ačkoliv jde takřka
o nejozřejevější ustanovení našeho trestního práva, pokud se jedná o
výklad zákona a jeho pojmy, přece se omezuje autor i zde na pouhou
stručnou reprodukci zákonného textu a neimunnější výklad. Je opravdu
škoda, že při této příležitosti nebyla naše literatura obohacena když ne
výkladem, tedy aspoň stručně projeveným názorem autorovým v řadě
sporných otázek, které v literatuře i praxi se již vyskytly. Jde o výklad
našeho nejvýše důležitého zákona a bylo by proto neobyčejně na prospěch věci,
kdyby naše věda trestního práva se chopila jeho zevrubného
výkladu, když se výkladem tohoto našeho zákona velmi obšírně za-
bývá literatura cizozemská (srovnej zejména vídeňský Gerichtssaal, roč.
1933). Ostatně i pro účely studijní by bylo velmi vhodné naznačení aspoň
nejdůležitějších těchto otázek, bez nichž je studium této části trestního
práva neúplné (na př. poměr § 1 k § 2, pokus atd.). Stejně jen přeh-
ledně jsou sestaveny v části druhé trestné činy proti národní obraně.

Obšírněji jsou probrány v hlavě třetí trestné činy proti moci
veřejné a jejím orgánům, v hlavě čtvrté trestné činy proti konání sprave-
dlnosti, v hlavě páté trestné činy proti povinnosti úřední a v hlavě
šesté trestné činy na penězích a cenných papírech.

Hlava sedmá pojednává o trestných činech proti obecnému míru
a řádu. Uvedeno tu také na str. 253 sdružování státu nepřátelské podle
§ 17 zákona na ochranu republiky. I zde bychom rádi uvítali bližší vý-
klady, zejména o poměru § 17 k § 2 zákona, z péra autora po výtee
k tomu povoláného.

Hlava osmá probrá trestné činy proti řádu hospodářskému, devátá
trestné činy proti náboženství a proti pietě k mrtvým, desátá trestné
činy proti rodině, jedenáctá trestné činy proti mravnosti pohlavní a dva-
náctá trestné činy proti svobodě.

V hlavě třinácté jsou probrány trestné činy proti cti. Velmi podrobně
a přehledně je tu vyložena jak ochrana cti před působností zákona
č. 108/1933, tak i podle tohoto zákona. Výklady této hlavy, podané s jas-
ností a přesností autorovi vlastní, budou zajisté uvítány širokou veřej-
ností právnickou s povděkem.

Další hlavy se pak zabývají čtrnáctá trestnými činy, porušujícími
soukromé tajemství a některé jiné soukromé zájmy, patnáctá trestné činy
proti životu a tělu, šestnáctá trestné činy proti majetku a sedmnáctá
trestné činy obecně nebezpečné.

Ačkoliv jde v podstatě jen o přednášky universitní, vydané v obvyklejší nyní formě knižní proti dřívějším litografiím, přece patří dík autorovi, že učinil takto neobyčejně cenné výsledky svého dlouholetého badání přístupným široké veřejnosti.

Doc. Dr. K. Gerlich.

Der deutsche Staat und der Kapitalismus. — Napsal Hans Teschemacher. Stuttgart-Berlin 1933. W. Kohlhammer. Str. 44.

Poslední knížka Hanse Teschemachera spadá více do oboru t. zv. „verstehende Soziologie“, než do oblasti finanční vědy; slyšíme zde ohlasy Karla Schmitta (který v novém Německu ostatně již také upadl v nemilost) i Maxe Webera, Sombarta i Spanna. Malou historickou retrospektivou, jejímž předmětem jsou spíše ideologie než fakta, mají být zde osvětleny důvody i příčiny nynějšího národně-socialistického převratu v Německu. T. jest nesporně legitimován k práci z oboru dějin německého finančního hospodářství: jeden z prvních jeho spisů jest věnován pokusu — nebo lépe řečeno úskoku — pruské vlády z 40. let min. stol., prosadití proti liberalistickému lidovému zastupitelství důchodovou daň. T. konečně má také důvody divatí se přátelsky na nový režim v Německu: nový řád mu opatřil redaktorství tak významného časopisu jako jest Finanzarchiv. Chápeme tedy, že T. ve své knize hojně cituje spisy Hitlerovy i všech ostatních teoretiků a praktiků nár. soc. revoluce: Federovy, Moeller van Bruckovy a pod. Kniha není originální, ale jest psána inteligentně; není neobratnou agitační brožurkou, nýbrž snaží se dokázat na základě Hegelovské dialektiky nutnost nár. soc. revoluce jako synthese průšácké ideje ctnosti a liberalistické ideje užitečnosti. T. cituje s porozuměním jak Bedřicha Velikého, tak i Karla Marxe; také ohledně židovské otázky zachovává delikátnost.

Vedoucí myšlenkou knihy jest tvrzení, že Německo vzhledem k pozici svého obyvatelstva jest zemí plánovitého hospodářství. Proto znamenal i merkantilismus v Německu, jež podpírala v Prusku silná osobnost Bedřicha Velikého, něco jiného než v ostatních zemích. Omezení napodobitelé tohoto krále, kteří ulpěli na formě, připravili však půdu pro reakci na tuto ideologii — pro liberalismus. Ani liberalismus nebyl podle T-a v Německu touž věcí jako v jiných zemích. Nevznikl zde organicky jako v Anglii, byl doktrinou, zaměňovanou na základě Rousseauovské fikce o společenské smlouvě se skutečností — stejně jako představa neregulovaného směnného společenství, volného trhu. Liberalismus byl však také osudem Německa — jak císařského, kde i Bismarck, který jej přece vědomě užíval jako pouhého nástroje k sjednocení říše, jej nedovedl náležitě ovládnouti a tím odcizil státu dělnictvo — tak i republikánského. I v době válečné, nejvhodnější podle autorových slov to chvíli pro mravní a tím i hospodářský solidarismus německého lidu, národní socialismus, rozrušil liberalismus nadšení, demoralisoval poskytováním nesmírných válečných zisků. Republikánské Německo líčí autor jako zemi, která byla pro teoretickou i praktickou státnickou neschopnost vládnoucích socialistů (kteří zejména vytvořili její ústavu) karikaturou liberalistického — tedy nikoliv ani socialistického — státu. Kartely a odborové organizace znemožnily volný hospodářský vývoj. Instituce směnného obchodu za to byla vnesena do parlamentu, politické strany mezi sebou vyměňovaly výhody za výhody. Hospodářství sice bylo regulováno, avšak podle dílčích zájmů, chyběla zde jednotící myšlenka. Stát zde byl jen činitelem, který každé dostatečně silné sociální skupině musil poskytovatí sůbvence; veřejné dávky byly ohromné, avšak obyvatelstvo jako celek cítilo jen daňový útisk, nikoliv výhodu z těchto veřejných příjmů.

Nejslabší jest závěr T-ova spisku, v němž autor líčí, jak nár. soc. stát chce uskutečnití sociální harmonii: Ústřední vláda zde má být tak silná, aby si mohla dovolití hospodářskou decentralisaci. Možnost účinné sankce má zabezpečití úspěch pouhému morálnímu nátlaku. Důsledný

stavovský partikularismus má vyvolati vědomí závislosti na celku. Od-poutání selského stavu od mechanismu kapitalistického hospodářství má vyřešiti zemědělskou krizi.

Kazimír Č a k r t.

Die Finanzwirtschaft der deutschen Großstädte von 1925 bis 1931.
— Napsala Dr. Herta Lichtenstein. Jena 1931. Verlag von Gustav Fischer. Stran 112.

Kniha Lichtensteinové by měla začínati tam, kde přestala. Měla by ukázati, jak nový německý režim — k němuž osud byl tak milostiv, že mu dopřál pro řešení otázky komunálních financí muže takových kvalit jako jest Popitz — stavi hospodářství německé městské samosprávy na jednotný základ, neuzivaje již prostřednictví zemí a nejsa již německým partikularismem vázán, jak bez skrupulí ignoruje „přirozená práva obcí“ a nedbá přání místních veličin. Takto jest kniha jenom obrazem teorie a praxe, která po slibném náběhu z doby těsně popřevratové, jež Erzbergerovými finančními reformami značně sjednotila řiší na úkor zemí, přece jen nedovedla u komun překlenouti rozpor mezi hlediskem historickým a administrativně-politickým.

To jest zejména patrné tam, kde se autorka snaží podle výčtu úkolů, jež mají města plniti, naléztí jednotici hledisko pro určení rozvrhu pří-dělu pro obce ze státních daní. Autorka kolísá mezi principem solidaristickým (obce mají dostati tolik, kolik potřebují) a kooperativním (pří-děly obcím mají býti úměrné příjmům, jež dostává stát od jejich příslušníků na daních). A k tomuto problému přistupuje ještě otázka, jaká daň má býti zvolena jednak jako kriterium pro určení výše přidělů, jed-nak jako pramen těchto přidělů, a jak dlužno určití potřebnost samo-správného svazku, zdali obecné podle jeho úkolů, vyjádřených nejkon-kretněji v jeho rozpočtu, nebo zvláště pouze podle určitých úseků jeho činnosti, na kterých má stát bezprostřední zájem, na př. školství. Autorka nedovedla rozřešiti jednoznačně poměr mezi státem a samosprávou a zůstala právě zde přesvědčivou otázkou dlužna. Zato uvedla několik in-struktivních příkladů toho, jakým komplikovaným způsobem německé země se snažily tento úkol zvládnouti: přidělový klíč jest jednou určen podle počtu dětí, po druhé podle počtu sociálních důchodců, bere se zřetel na pohyb (přírůstek) obyvatelstva, na jeho daňovou únosnost, příp. se ještě tyto klíče navzájem kombinují.

Kniha také dokumentuje zajímavým způsobem, jak po prvních sociálně-revolučních vymoženostech, jež odklídily systém majetkového censu pro obecní volby také v německých městech, povstala nutnost uvéstí komunální hospodářství do rovnováhy náležitou úpravou finanční zodpovědnosti. Také v Německu tehdy rozhodovali o výdajích obce ti, z jejichž kapes neplynuly příjmy obce. Obecní hospodářství bylo proto možno reformovati pouze daňovým zatížením těch vrstev obyvatelstva, jež v obecním zastupitelstvu mívají převahu; německé reformní návrhy se tedy nespokojují pouhým zvýšením státního dozorčího práva. Zave-dení primitivních obecních přírážek k důchodové dani bylo ovšem mimo diskusi; již sama otázka, jak by zde měla býti repartována srážková důchodová daň, jest pro toto řešení nepřekonatelnou překážkou. Za to navrhuji von Eyner a Loebens přiděly pro země, příp. obce z říšské daně důchodové, svacené z důchodů nižších, nebo vybírání i přírážek k dani placené z důchodů nižších. Stolper výslovně žádá, aby obecní veřejné dávky byly daněmi „politicky nepohodlnými“, tedy zejména spotřebními. Pozauauvku „místní vazanosti“ však hoví nejvíce návrh Wellensteinův a Popitzův: nejdůležitější složkou komunálního daňového systému má býti domovní daň činžovní, t. j. dávka z nájemného, placená nájemníkem, ukládaná ovšem s náležitými sociálními zřeteli, zejména pokud jde o rodiny s četnými dětmi. Vedle této dávky by zůstaly „malé daně“ — dávka ze zábav, ze psů a pod. a stejně i přírážky k reálním daním, jež by se však staly pružnějšími, protože by bylo lze je v dobách normál-ních na úkor dávky z nájemného snižovati pod zákonem povolené maxi-

mum a zvýšiti je zase v dobách kritických. Reformu ovšem nelze omeziti na stránku příjmovou: také výdaje dlužno zařaditi organicky do celkové struktury veřejného hospodářství (jednotný systém při poskytování podpor v nezaměstnanosti v souvislosti s komunální úpravou chudinství a vůbec sociální péči, zejména bytovou).

Pro nás jest snad zajímavým poznatkem, že pruské třídění měst podle velikosti, t. j. podle počtu obyvatelstva, jež jest kriteriem pro vytvoření typu té které úpravy obecní samosprávy, znamená v dnešní době již přežitek. Autorka dokazuje, že tato klasifikace jest příliš mechanická a nevýstižná, neboť nepřihlíží k některým důležitým okolnostem — povolání obyvatelstva (města čistě průmyslová a města odkázaná na zemědělské okolí!), ke kombinaci plošné velikosti obce s počtem obyvatelstva a pod.

Kazimír Čakrt.

Doc. Dr. Karel Gerlich: **Rozvod, rozluka, alimenty.** Předpisy upravující uzavření manželství, rozvod, rozluku, neplatnost manželství, právní poměry rozvedených a rozloučených manželů, výživné, osvojení a právní poměry dětí. Praha 1934. Právnícké knihkupectví a nakladatelství. 421 stran textu. Cena neuvedena.

Komentované vydání předpisů v podtitulu uvedených je rozděleno ve čtyři části. V prvé jsou uvedeny předpisy platné na území celé republiky, totiž čs. manželský zákon §§ 1—12, 25—32 s prováděcím nařízením, zákon č. 219/1925, zákon alimentární, zákon o osvojení, zákon o ochraně dětí a předpisy mezinárodního práva soukromého. Zejména obšírně jsou tu opatřeny výkladem, materiemi a judikaturou zákony alimentární a zákon o osvojení. Část druhá obsahuje předpisy, platné jen v zemích České a Moravskoslezské. Tu jsou uvedeny: čs. manželský zákon §§ 13—24 s prováděcím nařízením, výňatek z obecného zákoníka občanského o právu manželském, moci otcovské a smlouvách svatebních (§§ 44—185, 1217—1266), dvorský dekret č. 1519/1819 a nařízení č. 283/1897 o řízení ve věcech manželských, jakož i dvorský dekret o výživném rozvedené manželky č. 531/1841. V třetí části jsou předpisy, platné jen v zemích Slovenské a Podkarpatské: zák. čl. XXXI:1894 o právu manželském, XI. titul slov. civ. řádu soudního o řízení ve věcech manželských a slov. poručenský zákon. V části čtvrté jsou pak sestaveny tabulky pro výpočet kritické doby narození a početí dítěte a 14 příkladů žalob a jiných soudních podání ve věcech alimentárních, rozvodových, rozlukových a osvojevacích. Zejména zasluhují zmínky zevrubné příklady žalob podle § 2 a podle § 3 alimentárního zákona.

Text všech uvedených zákonných předpisů je opatřen jednak výkladem autora, jednak důvodovými zprávami a také příslušnými nařízeními a výnosy, zejména výnosy ministerstva spravedlnosti. Judikatura je tu sebrána až do nejnovější doby. Rychlé orientaci slouží zevrubný abecední ukazatel a časový rejstřík právních předpisů. V seznamu literatury jsou pak uvedena nejdůležitější díla knižní, tématu se týkající a také literatura časopisecká.

Z.

Příručná sbierka justičných zákonov, platných na Slovensku a Podkarpatskej Rusi. Sostavil Dr. Jozef Singer, za spolupráce prof. Dr. A. Milotu, sen. pres. Dr. J. Sporzona a r. n. s. A. Turnera. Bratislava 1933. Concordia, nakladat. ústav. Stran 1084. Cena 300 Kč. S datky 1933—1934.

Kniha jest opravdu příručním vydáním všech slovenských judičních zákonů a po technické stránce velmi pěkně a prakticky vybavena, stejně jako Příruční sbírka justičních zákonů, platných v zemích České a Moravskoslezské, sestavená Dr. Bedřem a doc. Dr. Gerlichem, o které bylo v tomto časopise referováno na str. 54—55.

Slovenská Sbírká je neobyčejně cennou příručkou nejen pro praktické, ale i pro teoretické právníky z historických zemí, neboť jest pro ně jedinečným pramenem pro poznávání psaných předpisů právních své

oblasti. Způsob sestavení příručky, který odpovídá obvyklé formě slovenské, je pro nás značně nezvyklý a dosti ztěžuje užívání příručky. Doporučovalo by se trochu více přehlednosti, zejména při rozvržení zákonů do jednotlivých právních oborů. Jinak je však příručka velmi dobře sestavena a vypravena, takže se jistě setká se zasluženou pozorností právnické veřejnosti. S.

Dr. Jan Příb: Exekuční správa obchodního podniku. Sbirky spisů právnických a národohospodářských (vyd. univ. profesori Dr. K. Engliš a Dr. F. Weyr) svazek LXV., nakladatelství Orbis, Brno-Praha 1933, 111 stran, cena 35 Kč.

Monografie tato pojednává o exekuční vnučené správě obchodního podniku. Rozdělena je na dvě části. V první je vymezen pojem obchodního podniku. Po probrání pojmu věci a věcné jednotky přechází autor k výkladu pojmu podniku v § 341 ex. ř. Podrobuje tu oprávněné kritice užívání pojmu právo běžnou naukou, které zejména na str. 22 správně vytýká, že si plete „právo“ a „statek právem chráněný“. Velmi zajímavé jsou výklady autorovy o faktickém monopolu podniku a imaterielním statku. Po náležitém zhodnocení pojmů podniku, podaných Piskem a Gellerem, přichází autor k vlastní formulaci podniku, který definuje právně jeho skutečnost, na niž zákon váže povinnosti (str. 35). V hlavě čtvrté pak probírá rozsah podniku a v hlavě páté obchodní podniky z exekuce vyňaté.

Druhá část je věnována vnučené správě. Spis pojednává podrobně o povinnostech vnučeného správce, výtěžku podniku, vnučené správě po stránce procesní a o plné moci vnučeného správce, uváděje při tom velmi bohatou literaturu. —kg.

Ochrana nájemníků s doplňky a podpora stavebního ruchu podle zákona ze dne 23. února 1934, čís. 32 Sb. z. a nař. Vydal a výkladem opatřil Dr. Hynek Kubišta, Praha 1934. V generální komisi František Rívnáč. Cena Kč 15.—.

Hlavní pozornost věnována jest zákonu o ochraně nájemníků z roku 1928 ve znění vyhlášky ministerstva sociální péče 62/1934, t. j. ve znění a úpravě zákonů 30/1930, 166/1930, 210/1931, 164/1932, 54/1933, 244/1933 a 32/1934. Uspořádání, že nejprve vydatel cituje zákon 32/1934 (poslední novela zákona o ochraně nájemníků), pak vyhlášku 62/1934, kterou pak cituje ještě jednou, tentokrát s výkladem, lze vysvětliti toliko různými účely, kterým má toto vydání sloužiti. Škoda, že se vydatel omezil ve výkladu na srovnání nyní platných ustanovení s dřívějšími a citací vládního nařízení 103/1930 (o pojmu náhradního bytu). Někteří důležitá rozhodnutí Nejvyššího soudu by příručku učinila pro praktického právníka velmi cennou. V dalším následuje zákon o exekučním vyklizení místností 45/1928, s doplňky dle zákona 32/1934, a doplnění tvoří ještě zákon o mimořádných opatřeních bytově péče 118/1928.

JUDr. Karel Witz.

Právo československé, sborník zákonodárství a judikatury, jmenuje se nový právnícký časopis, vydávaný nakladatelstvím „Čin“, Praha II., Karlovo nám. č. 27. Arch (16 stran) pro ty, kdož se přihlásí na celý rok nebo půl roku, 2 Kč.

Pokud z 1. čísla lze souditi, chce přinášeti tento časopis všechny důležité zákony s důvodovými zprávami, vládní nařízení, nařízení ministrů a úřadů, a nálezy nejvyšších tribunálů, jakož i různé úvahy ze všech oborů práva. Cena není přesně stanovena, řídí se počtem archů. Časopis tento určen jest výhradně potřebě praktických právníků, a myslím, že tomuto svému účelu bude dobře vyhovovati.

JUDr. Karel Witz.

Komentář automobilového zákona upravili JUDr. Jindřich Guttenstein a Ant. Hartmann, odb. přednosta min. sprav. v. v., Praha 1934. Nákladem Právnického knihkupectví a vydavatelství, Praha II., Lützowova 35. 8°. Stran 480, cena Kč 45.—

Vydání obsahuje: 1. Zákon 162/1908 o odpovědnosti za škody z provozování jízdních silostrojů. Za každým paragrafem následuje autentické znění německé, a v dalším rozbírají autoři pojmy jednotlivých §§ do nejmenších podrobností, uvádějíce k nim jak teorii, tak všechna nejdůležitější rozhodnutí soudní. 2. Mezinárodní úmluvu 9/1931 o jízdě motorovými vozidly s prováděcími zákony. 3. Automobilní policejní řády, a to nařízení min. vnitřní 81/1910 (ve zvl. nař. pro Čechy, Moravu a Slezsko), nař. min. vnitřní 188/1918 (k § 2 aut. zák.), vládn. nař. 107/1932, kterým se mění a doplňují některé předpisy o jízdě motorovými vozidly, nař. min. vnitřní 221/1908 o jízdních silostrojích s malou rychlostí (k § 5 aut. zák.), nař. min. vnitřní 238/1918, nař. min. vnitřní 220/1908 (k § 11 aut. zák.), a konečně vládn. nař. 156/1927 (k § 12 aut. zák.). 4. Zákony o silničním fondu (t. j. zák. 116/1927 ve znění zák. 76/1931. 5. Zák. 198/1932 o dopravě motorovými vozidly. 6. Zák. 68/1932 o požadování dopravních prostředků pro voj. účely v míru. 7. Zák. 85/1932 o povinném mísení lihu s pohonnými látkami. 8. Poplatkové předpisy a trestní ustanovení. 9. Předpisy platné pro Slovensko a Podkarpatskou Rus. Vydání opatřeno jest rejstříkem časovým a věcným.

Jak z předchozího vyplývá, obsahuje tento komentář předpisy ze všech oborů práva, pokud se zabývají motorovými vozidly. Jest to vydání jedinečné svou pečlivostí a vyčerpáním látky. Lze je každému právníku, již vzhledem k nízké ceně, co nejvíc doporučit. Dr. Karel Witz.

Společnost s omezeným ručením podle zák. ze dne 6. března 1906, č. 58 ř. z., vysvětlují: Dr. Hugo Patsch, Dr. Petr Nesý, Dr. Anděla Kozáková, a se stanoviska bilančního, daňového a poplatkového prof. Ing. Josef Fuksa. 1934. Nákladem Právnického knihkupectví a nakladatelství, Praha II., Lützowova č. 35. 8°. Stran 854. Cena Kč 100.—

Komentář se skládá ze tří velkých částí: První obsahuje zákon o společnostech s r. o. s dodatky, druhá přehled ustanovení bilančních, daňových a poplatkových a třetí vzorce. Ad 1. Samotný zákon 58/1906 jest obsírně komentován hlavně judikaturou, ač nechybí ani názory teoretiků. Německý text jest poněkud nevhodně umístěn až za dodatky. Tyto obsahují veškeré zákony, vládní a ministerská nařízení, týkající se přímo nebo nepřímo společností s r. o. Část druhá obsahuje kromě výše uvedeného celou řadu rozhodnutí nejvyššího správ. soudu a rozmanitá schemata účtů bilančních. Dodatkem zpoplatnění cizozemských společností s r. o. Část třetí obsahuje nejobvykleji přicházející vzorce.

Podobně jako komentář k automobilovému zákonu, vyčerpává toto dílo materiál úplně. Mohlo by se snad namítnouti, že na komentář k zákonu o společnostech s r. o. šli vydavatelé trochu příliš do šířky. Pro právníky snad. Dílo jest však určeno pro širší forum obchodních kruhů. V tom směru úplně vyhovuje, neboť jest to skutečná encyklopedie z oboru společnosti s r. o. Než i pro právníka, pracujícího v tomto oboru, jest to skvělou a těžce postradatelnou příručkou. Dr. Karel Witz.

Stavební živnosti v historických zemích a stavební předpisy pro Prahu, Plzeň a České Budějovice se zákony o stavebním ruchu a o zvláštních stavbách. Zpracovali Dr. Fr. Freudenfeld a doc. Dr. Josef Kliment. 1934. Nákladem Právnického knihkupectví a nakladatelství, Praha II., Lützowova 35. 8°. Stran 542. Cena Kč 52.—

Komentáři shrnuli tu stavební předpisy, které lze souborně označit jako speciální stavební české předpisy. Zahrnuty byly tedy do komentáře vedle pravidel pro živnostenské provozování staveb zejména i předpisy o jednotlivých druzích zvláštních staveb, jako divadel, biografů,

škol atd. Dále je tu zpracován zákon o stavebním ruchu. Největší část díla zabírá a osou celé edice jest stavební řád pražský se všemi příslušnými předpisy, které lze aplikovat subsidiárně i tam, kde neplatí normativně.

Obsah: I. Stavební živnosti v zemích historických: a) Výňatky ze živnostenského řádu, vztahující se k živnostem stavebním. b) Koncesované živnosti stavební. c) Civilní technické. d) Instalatéri plynovodů a vodovodů. e) Elektrotechnici. f) Ochrana stavebního dělnictva a dozor. II. Stavební předpisy pro Prahu, Plzeň a Čes. Budějovice: a) Stavební řád. b) Zvláštní předpisy pro Prahu. c) Zvláštní předpisy pro Plzeň a Čes. Budějovice. III. Zvláštní stavební předpisy: a) Zákon o stavebním ruchu. b) Stavba divadel. c) Stavba biografů. d) Stavba škol. e) Stavba krematorií. f) Stavba diva kostelů.

Zatím co vyšlo toto dílo, připravují se nové předpisy pokud se týče obnovování starých budov. Tomuto osudu ujde za nynější doby zřídka kdy nějaké vydání zákonů. Jinak jest komentář výborným vodítkem v této chtižné a rozptýlené materii.

Honební předpisy moravskoslezské. Zpracoval JUDr. Josef Musil. 1934. Nákladem Právnického knihkupectví a nakladatelství, Praha II., Lützowova 35. 8°. Stran 398. Cena Kč 32.—.

V důsledku úspěchu „Honebního zákona pro Čechy“ uspořádal týž autor honební předpisy platné na Moravě a ve Slezsku ve velmi pěkný komentář. Kromě příslušných honebních zákonů zemských pro Moravu z 26. července 1912, č. 4 z. z. z r. 1914, a pro Slezsko z 13. ledna 1903, č. 42 zák. a nař. slezských, jakož i prováděcích nařízení místodržitelských, i bohatě komentovaných judikaturou jak bývalého správního dvora, tak i čl. nejvyššího správního soudu, obsahuje komentář ustanovení poplatková i jiné předpisy, související s honebními zákony. Jsou to zejména zbrojní patent (zde zbytečně uváděný) a předpisy o ochraně a hájení ptactva a zvěře. Do úplnosti schází však vlád. nař. z 9. ledna 1934, č. 7 Sb. z. a n., o dopravě a prodeji lovné zvěře.

Jest to pěkná a přehledná příručka, vhodná zejména pro právníky, kteří mají co dělat s otázkami honitby.

Dr. Karel Wit z.

Stratis Andréadès: **Le contentieux administratif des états modernes.** S předmluvou P. Jèze a. Paříž, Sirey, 587 str., 1934. Kniha obsahuje vylíčení správního řízení a správního soudnictví ve Francii, Německu, Rakousku, Španělsku, Maďarsku, Itálii, Švýcarsku, Československu, Jugoslavii, Belgii, Anglii, Americe, Rumunsku a Řecku, Československu věnovány jsou str. 236—246. Výklad je přirozeně pouze velmi sumární a deskriptivní. Autor tvrdí, že v československém administrativním procesu nebyly dosud zcela uskutečněny liberální(?) tendence ústavy. Pokud jsem zjistil, není kniha prosta tiskových chyb a jiných nedopatření. Není mně na př. jasno, proč v bibliografii autorově (str. 565 až 580) uváděn jest spis Herrrittv, Grundlehren des Verwaltungsrechts, mezi říšskoněmeckou literaturou, a proč Merklovo: Allgemeines Verwaltungsrecht citováno jest s francouzským titulem mezi literaturou jugoslávskou. Hoetzel jest citován jednou jako Jiri Hoetzel, jednou jako Hoetzel Georges (str. 574).

F. W.

Prof. Dr. Jan Loevenstein: **Velká teleologie** (Konstrukce hospodářské noetiky). Praha, Rívnač, 1934, 352 str.

Jde o posmrtné vydání, které uspořádali žáci zemřelého autora, Dr. Hejdušek a Dr. Uhd e. Vydavatelé vykomali práci přímo úmornou, jelikož nešlo o rukopis hotový a k tisku připravený, nýbrž bylo třeba mnohých dodatků, rekonstrukcí, ba i překladů, poněvadž některé partie byly autorem psány německy. I hlavní název celého díla („Velká teleologie“) je vlastně rekonstrukcí, neboť vydavatelé zvolili jej z pietních

důvodů proto, že autor nadepsal tak obal, v němž choval své rukopisy, přes to, že by svou práci v tisku sotva asi byl tak nazval. Za velkou námahu zaslouží oba Loevensteinovi žáci upřímné díky naší odborné literatury. Předmluva, kterou dílo zahajují, jest krásným dokumentem žákovské lásky a piety k zesnulému učiteli. F. W.

Le problème des Sources du Droit Positif (Annuaire de l'Institut International de Philosophie du Droit et de Sociologie juridique), Paříž, Sirey, 1934, 246 str.

Ročenka obsahuje práce podané prvnímu sjezdu Institutu, konanému na podzim minulého roku v Paříži, a otisknuty jsou v ní i výtahy z rozprav o nich. Pracemi přispěli Le Fur (Paříž), del Vecchio (Řím), A. Goodhart (Oxford), Moria (Montpellier), Sinzheimer (Amsterdam), Djuvara (Bukurešť), Reglade (Bordeaux), Gurvitch (Lyon), Horvath (Szeged), Ganeff (Sofia), Ross (Kodaň), Alexeiev (Moskva), Koulicher (Petrohrad), Kamtorovicz (New York), Tassié (Bělehrad). W.

RNDr. Vladimír Tard y : **Teleologie lidského chtění**. Noetická studie (Knihovna Sborníků věd právních a státních, Nová řada, obor B, č. 14), Praha, 1934, 74 str.

Těsně před redakční uzávěrkou tohoto čísla došel nás Tardyův spis, takže zde lze jeho vyjítí zatím jen formálně oznámiti. Doufáme však, že se k němu bude lze později vrátiti podrobnějším rozbohem (ač redaktor tohoto časopisu musí při této příležitosti opakovati své stesky nad neuvěřitelně nepatrnou recensní činností našich odborných spisovatelů: Kromě nucených jaksi posudků, jako jsou na př. habilitační, nebo kritik, které dotýkají se referenta osobně, nevychází u nás téměř žádná obsažnější recenze).

Autor, svým povoláním filosof a přírodovědec, není čtenářům tohoto časopisu neznámý; svým článkem Normy a skutečnost (1932), z něž vznikla polemika s Neubauerem, osvědčil potěšitelný zájem o normativní teorii. Jeho nejnovější práce věnována jest Englišově teleologické teorii, kterou snaží se kritizovati a vedle ní podati svou, ač přiznává (viz Předmluvu), že důsledkem jeho vlastni noetiky jest, „že aplikace teleologie, jak ji podává Engliš, je přípustna“. F. W.

JUDr. Miloslav Št a s t n ý : **Civilní žaloba v právu československém** (Knihovna Sborníků věd právních a státních, Nová řada, obor A, č. 11), Praha, 1934, 206 str.

I tato kniha došla těsně před redakční uzávěrkou. Po stručném prolistování jejím chtěl bych jen podotknouti, že její obsah zdá se nasvědčovati jakémusi obratu v teoretických názorech autorových. Vzpomínám totiž jeho recenze Procházkova spisu „Žalobní důvod“ v Naší Vědě, XIV, str. 99, a správné poznámky Procházkovy v jeho odpovědi (v tomto Časopisu, XVI, str. 337), že „Šťastný ve své recenzi postavil se bezvýhradně na půdě normologické theorie“. O této půdě v nejnovějším jeho spisu není mnoho řeči. Poněvadž však autor ani tehdejšího, podle mého mínění zcela správného tvrzení Procházkova nedementoval, ani ve svém novém spisu normativní teorii, která přece o procesně-právních problémech také jedná, nevyvrátil, zůstává nadále záhadou, zdali Šťastný přívržencem této teorie vůbec nikdy nebyl, či zdali jím byl a náhle přestal býti, a to z jakých vlastně důvodů. F. W.

Dr. Em. S o b o t a, Dr. Jaroslav V o r e l, Dr. Rudolf K ř o v á k, Dr. Antonín S c h e n k : **Československý prezident republiky** (Politická knihovna, Řada II, kniha XVIII), Orbis, Praha, 1934, 452 str. Cena: 70 Kč.